

Sprekende leraren van het Christelijk Lyceum aan de Tuinstraat in Veenendaal in de jaren 1960

Leraren uit je jeugd zijn soms verantwoordelijk voor uitspraken die je je hele leven bijblijven. Naast grapjes die ze veelal op dezelfde manier maakten (zoals na het aandoen van het licht in een lokaal: “Dan kunnen we tenminste zien wat we zeggen”), waren er ook uitspraken en manieren van doen die heel kenmerkend waren voor de betreffende leraar. Bij wijze van voorbeeld volgen er hier een paar.

Door Daan Thoomes.

Tigchelaar (leraar Godsdienst):

In de eerste klas ging hij uitvoerig in op de omgangsvormen die in acht moesten worden genomen. Bijzondere aandacht besteedde hij aan de beleefdheidsvormen die golden bij een bezoek aan de rector: “Bij het binnentreden van de kamer van de rector, dr. Bax, past eerbied. Je jas en tas laat je op de gang. Pas wanneer het lichtje bij de deur op ‘groen’ springt, mag je naar binnen. Langzaam lopen en geen handen in de zak. Wacht tot je iets gevraagd wordt. In gesprek met de rector spreek je natuurlijk met twee woorden

Carsouw (conrector en leraar Wiskunde):

Door Evert van Baren in *Markante Veenendalers* kernachtig getypeerd: “Waar dr. Bax gereserveerd overkwam, was onderdirecteur Carsouw flamboyant en toegankelijk en altijd in voor een leuke grap.” Zo maakte Carsouw regelmatig iemand uit voor “een zak tabak” en tegen een nietsvermoedend meisje in de klas, zei hij bijvoorbeeld: “Vind jij, dat ik ‘sexappeal’ heb?” om te vervolgen met zijn uitleg van de kenmerken van de hypotenusa, de schuine zijde van een rechthoekige driehoek. Een voor die tijd buitengewoon gewaagde manier van praten. Toch kon iedereen om zijn grapjes lachen en was hij bepaald populair.

Schouten (leraar Biologie):

Tegen een jongen die nog geen meisje had: “En denk erom: geen hand vol, maar een land vol, hè?” In de klas ging hij regelmatig tussen de rijen banken in staan. Dan nam hij de hand van een jongen in de ene rij en vervolgens de hand van een meisje in de andere rij met de opmerking: “Nu zijn Henk en Greetje met elkaar verbonden. Is dat niet romantisch?”

Wijmenga (leraar Geschiedenis):

Bij het dicteren van repetitievragen telkens een kenmerkende aanhef: “Leg uit, zeg precies en stuur mij niet met een kluitje in het riet”. Wijmenga rookte grote sigaren in de klas. Soms als zijn sigaar niet goed trok, riep hij : “Er zit een lek in mijn sigaar!”

Hiensch (leraar Geschiedenis):

Bij het rammelen van los geld in zijn zak: “Lekker geluidje hè?”. Dat kon hij graag nog een paar keer herhalen. De repetitievragen schreef hij op het bord en aan het eind tekende hij een kruis met daarin het woord ‘Einde’ en ‘The End’ , ‘La Fin’ , ‘Das Ende’ . Bij elke volgende keer kwam er nog weer een vertaling in een andere taal bij.

Van Dooren (leraar Gymnastiek):

“Jongens, zet de banken maar klaar. We gaan zaalvoetballen.” (de banken vormden het doel bij ‘zitvoetbal’)

Jansen (leraar Frans):

Bij het bespreken van rapportcijfers tegen een leerling: “Hoe kun je nu een onvoldoende halen voor Nederlands, een taal die je al je hele leven spreekt?”

Boon (leraar Engels):

Een ‘echte schoolmeester’ die in repetities telkens constructies herhaalde waarin veel fouten werden gemaakt, zoals: “that brother of yours”, “that sister of mine” en “an aunt of hers”. Bij het bespreken van het woord ‘sunshine’ hief hij het lied *You are my sunshine* aan)

Houtman (leraar Muziek):

“Eine kleine Nachtmusik van Mozart”

En: “Het is opvallend, dat de meeste leerlingen zeggen niet van klassieke muziek te houden, maar dat het boek *X-Y-Z der muziek* van Casper Höweler zelden of nooit wordt aangeboden op de boekenmarkt voor gebruikte schoolboeken.”

Punt (leraar Frans):

Na langdurig in zijn agenda te hebben gekeken: “Een beurt voor die jongen van, nee, ik bedoel dat meisje van”.

Tijdens de laatste les voor de vakantie of op sterk aandringen van de leerlingen tijdens een gewone les vertelde meneer Punt een ‘spookverhaal’. Hij was een meester in het vertellen van spannende verhalen, die zich meestal afspeelden in Parijs.

Jol (leraar Staatsinrichting)

“Een Algemene Maatregel van Bestuur is een is een bijzonder soort Koninklijk Besluit welke inhoud meestal van wetgevende aard is”

Bosma (leraar Nederlands):

“In de zin ‘Jan verft de deur groen’ is het woord ‘groen’ een *Bep van Gest*” (bepaling van gesteldheid).

Breekveld (leraar Duits):

“Er is een groot verschil tussen het Duitse ‘lachen’ en het Nederlandse ‘lachen’, waarbij hij (misschien door zijn Groningse accent) die worden eigenlijk eender uitspraak.

Generatiegenoten zullen zich ongetwijfeld nog veel meer van dit soort uitspraken herinneren. Kenmerkend blijft dat ze een leven lang met je meegaan.

Illustratie: Het Christelijk Lyceum aan de Tuinstraat (collectie Hennie Henzen)

Gepubliceerd in: *Oud Veenendaal*, 27^e jrg., nr. 4, december 2012, pp. 101-103.

Zie ook: het verwijstableau 'Veenendaalse herinneringen' bij het artikel 'Geurherinneringen aan Veenendaal', <http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/273336>